

Moje notatki na bazie skryptu topology without tears

Lukasz Kopyto

February 16, 2024

1 Przestrzenie topologiczne

1.1 Definicje, lematy, zadania i rozwiązania

1.1.1 Definicja: Topologia

Niech X będzie niepustym zbiorem. Mówimy, że zbiór T zawierający podzbiory X jest topologia na X jeśli:

- X oraz zbiór pusty $\emptyset$, należą do T ,
- suma skończona bądź nieskończona zbiorów z T należy do T , inaczej T jest zamknięty na sumę, i ta suma może być nieskończona
- przekrój dowolnych dwóch zbiorów z T należy do T , inaczej T jest zamknięty na przekrój, ale przekrój skończony

Para (X, T) nazywamy **przestrzenią topologiczną**.

1.1.6 Definicja: Topologia dyskretna(discrete topology)

Niech X będzie niepustym zbiorem oraz T kolekcja wszystkich podzbiorów X . Wtedy mówimy, że T jest **topologia dyskretna** na zbiorze X . Przestrzeń topologiczna (X, T) jest nazywana **przestrzenią dyskretną**

1.1.7 Definicja: Topologia niedyskretna(indiscrete topology)

Niech X będzie niepustym zbiorem oraz $T = \{X, \emptyset\}$. Wtedy mówimy, że T jest **topologia niedyskretna** oraz (X, T) jest **przestrzenią niedyskretną**

1.1.9 Lemat: Topologia dyskretna i singletony

Jezeli (X, T) jest przestrzenia topologiczna, taka ze, dla kazdego $x \in X$, singleton $x, \{x\}$ jest w X , to X jest topologia dyskretna.

Dowod:

Wystarcz sprawdzic prawdziwosc trzech warunkow, z definicji 1.1.1.

1. Z definicji T jest topologia, wiec zawiera X oraz $\emptyset$.
2. Niech S bedzie suma skonczona lub nie dowolnej liczby zbiorow z T . Poniewaz mozemy zapisac S jako $S = \bigcup_{x \in S} \{x\}$, a kazdy singleton $\{x\} \in X$, wnioskujemy stad, ze $S \in T$
3. Analogicznie dowodzimy, ze przekroj dowolnych dwuch zbiorow z T nalezy do T

Cwiczenia 1.1

1. Niech $X = \{a, b, c, d, e, f\}$. Ustal czy podane kolekcje podzbiorow X sa topologia na X

- (a) $T_1 = \{X, \emptyset, \{a\}, \{a, f\}, \{b, f\}, \{a, b, f\}\}$
- (b) $T_2 = \{X, \emptyset, \{a, b, f\}, \{a, b, d\}, \{a, b, d, f\}\}$
- (c) $T_3 = \{X, \emptyset, \{f\}, \{e, f\}, \{a, f\}\}$

Odpowiedz:

- (a) Jest topologia.
  - (b) Nie jest, bo $\{a, b, f\} \cap \{a, b, d\} = \{a, b\} \notin T_2$
  - (c) Nie jest, bo $\{e, f\} \cup \{a, f\} = \{a, e, f\} \notin T_3$
2. Niech $X = \{a, b, c, d, e, f\}$. Wskaz i uzasadnij ktore kolekcje podzbiorow X sa topologia na X

- (a) $T_1 = \{X, \emptyset, \{c\}, \{b, d, e\}, \{b, c, d, e\}, \{b\}\}$
- (b) $T_2 = \{X, \emptyset, \{a\}, \{b, d, e\}, \{a, b, d\}, \{a, b, d, e\}\}$
- (c) $T_3 = \{X, \emptyset, \{b\}, \{a, b, c\}, \{d, e, f\}, \{b, d, e, f\}\}$

Odpowiedz:

- (a) Nie, bo $\{c\} \cup \{b\} = \{b, c\} \notin T_1$
- (b) Nie, bo $\{b, d, e\} \cap \{a, b, d\} = \{b, d\} \notin T_2$
- (c) Jest topologia.

3. Niech $X = \{a, b, c, d, e, f\}$ oraz T będzie topologia dyskretna na X , które z poniższych podpunktów są prawdziwe?

- (a) $X \in T$ - Prawda
- (b) $\{X\} \in T$ - Falsz
- (c) $\{\emptyset\} \in T$ - Falsz
- (d) $\emptyset \in T$ - Prawda
- (e) $\emptyset \in X$ - Falsz
- (f) $\{\emptyset\} \in X$ - Falsz
- (g) $\{a\} \in T$ - Prawda
- (h) $a \in T$ - Falsz
- (i) $\emptyset \subseteq X$ - Prawda
- (j) $\{a\} \in X$ - Falsz
- (k) $\{\emptyset\} \subseteq X$ - Falsz
- (l) $a \in X$ - Prawda
- (m) $X \subseteq T$ - Falsz
- (n) $\{a\} \subseteq T$ - Falsz
- (o) $\{X\} \subseteq T$ - Prawda
- (p) $a \subseteq T$ - Falsz

4. Niech (X, T) będzie dowolną przestrzenią topologiczną. Udowodnij, że **przekroj skończonej liczby (dowolnej) elementów z T jest elementem T**

Odpowiedz:

Udowodnimy to przez indukcję względem liczby elementów przekroju.

Teza: Dla przestrzeni topologicznej (X, T) przekroj skończonej liczby elementów z T jest elementem T .

Podstawa indukcji: dla $n = 2$, mamy $\bigcap_{i=1}^2 A_i$, gdzie $A_i \in T$, A_i są dowolnymi zbiorami należącymi do T . Ponieważ T jest topologia na X więc z definicji, przekroj dowolnych dwóch zbiorów należących do T , należy do T , zatem $\bigcap_{i=1}^2 A_i \in T$.

Krok indukcyjny: Ustalmy teraz dowolne $n \in \mathbb{N}$ i założmy, że $\bigcap_{i=1}^n A_i \in T$. Pokażemy, że dla $n + 1$ teza zachodzi. Oznaczmy sobie $B = \bigcap_{i=1}^n A_i$. Dla $n + 1$ mamy:

$\bigcap_{i=1}^{n+1} A_i = \bigcap_{i=1}^n A_i \cap A_{n+1} = \text{zal. ind.} = B \cap A_{n+1}$ Ponieważ $B \in T$ oraz $A_{n+1} \in T$ więc z definicji topologii, $B \cap A_{n+1} \in T$

Zatem na mocy zasady indukcji matematycznej, dla przestrzeni topologicznej (X, T) przekroj skonczonej liczby elementow z T jest elementem T .

5. Niech $\mathbb{R}$ bedzie zbiorem liczb rzeczywistych. Udowodnij ze kazdy z nastepujacych kolekcji podzbiorow $\mathbb{R}$ jest topologia.

- (a) T_1 zawiera $\mathbb{R}, \emptyset$ oraz kazdy przedzial $(-n, n)$, dla dowolnego $n \in \mathbb{N}^+$, gdzie $(-n, n)$ oznacza zbior $\{x \in \mathbb{R} : -n < x < n\}$
- (b) T_2 zawiera $\mathbb{R}, \emptyset$ oraz kazdy przedzial $[-n, n]$, dla dowolnego $n \in \mathbb{N}^+$, gdzie $[-n, n]$ oznacza zbior $\{x \in \mathbb{R} : -n \leq x \leq n\}$
- (c) T_3 zawiera $\mathbb{R}, \emptyset$ oraz kazdy przedzial $[n, \infty)$, dla dowolnego $n \in \mathbb{N}^+$, gdzie $[n, \infty)$ oznacza zbior $\{x \in \mathbb{R} : n \leq x\}$

Odpowiedz:

Trzeba kazdy podpunkt sprawdzic z definicji topologii, czyli w kazdym podpunkcie sprawdzic czy (a') X oraz $\emptyset$ naleza do T , (b') zamknietosc na sume teoriomnogosciowa skonczone lub nie i (c') zamknietosc na przekroj(skonczone)

dla T_1 mamy:

- (a') Z opisu T_1 mamy, ze $\mathbb{R} \in T_1$ oraz $\emptyset \in T_1$
- (b') Niech $U = \bigcup_{\alpha \in A} U_\alpha$ gdzie $U_\alpha \in T_1$ oraz A jest pewnym zbiorem indeksowym, bedzie dowolna suma(skonczone badz nie) zbiorow. Rozwazmy przypadki:

- $U_\alpha = \mathbb{R}$ dla pewnego $\alpha \in A$.
Wtedy $\bigcup_{\alpha \in A} U_\alpha = \mathbb{R} \in T_1$
- $U_\alpha \neq \mathbb{R}$ dla kazdego $\alpha \in A$.
Wtedy mamy przypadki:
  - $U_\alpha = \emptyset$ dla kazdego $\alpha \in A$.
Wtedy $\bigcup_{\alpha \in A} U_\alpha = \emptyset \in T_1$
  - $U_\alpha \neq \emptyset$ dla pewnego $\alpha \in A$ oraz zbior

$$B = \{n : U_\alpha = (-n, n) \wedge n \in \mathbb{N} \wedge \alpha \in A\}$$

jest ograniczony z gory.

Wtedy, z tego ze zbior B jest ograniczony z gory i zawiera liczby naturalne, wiemy ze istnieje najmniejsza liczba naturalna m , ktora ogranicza ten zbior z gory. Wezmy zatem liczbe m . Zauwazmy, ze m jest jednoczesnie maximum zbioru

B. Z definicji zbioru T_1 mamy, że $(-m, m) \in T_1$ oraz z tego, że B jest ograniczony z góry, wnioskujemy

$$\bigcup_{\alpha \in A} U_\alpha = (-m, m) \in T_1$$

– $U_\alpha \neq \emptyset$ dla pewnego $\alpha \in A$ oraz zbior

$$B = \{n : U_\alpha = (-n, n) \wedge n \in \mathbb{N} \wedge \alpha \in A\}$$

jest nieograniczony z góry.

Wtedy, mam sprzeczność, bo założyliśmy, że $\mathbb{R} \notin T_1$, z drugiej strony zbiór B jest nieograniczony, a

$$\bigcup_{\alpha \in A} U_\alpha = \bigcup_{n=1}^{\infty} (-n, n) = \mathbb{R}$$

Zatem ten podpunkt odpada.

Sprawdziliśmy zatem wszystkie możliwości i otrzymaliśmy, że zbiór T_1 jest zamknięty na sumę (skńczona bądź nie)

(c') Weźmy dwa dowolne zbiory $B \in T_1$ oraz $C \in T_1$. Pokażemy, że $B \cap C \in T_1$

Rozważmy przypadki:

- $B \vee C = \emptyset$
Wtedy: $B \cap C = \emptyset \in T_1$
- $B \wedge C \neq \emptyset$ Wtedy mamy przypadki:

- $B \wedge C = \mathbb{R}$
Wtedy $B \cap C = \mathbb{R} \in T_1$
- $B \vee C \neq \mathbb{R}$

Wtedy któryś ze zbiorów (być może oba) jest postaci $(-m, m)$ dla $m \in \mathbb{N}$. Jeśli $B = \mathbb{R}$ i $C = (-m, m)$, $m \in \mathbb{N}$ to $B \cap C = (-m, m) \in T_1$. Drugi przypadek to gdy oba są postaci prostej, czyli $B = (-m, m)$ oraz $C = (-n, n)$ dla $m, n \in \mathbb{N}$. Wtedy niech $k = \min(m, n)$, mamy $B \cap C = (-k, k) \in T_1$

Zatem T_1 zamknięte na przekrój.

T_1 jest zatem topologia. c.b.d.u.

dla T_2 mamy: TODO

dla T_3 mamy: TODO

(a') Z opisu T_3 mamy, że $\mathbb{R} \in T_3$ oraz $\emptyset \in T_3$

(b') coś dalej

1.2.1 Definicja: Zbiór otwarty- open set

Niech (X, T) będzie przestrzenią topologiczną. Wtedy elementy T nazywają się **zbiory otwarte**.

1.2.2 Lemat: Przestrzeń topologiczna i zbiory otwarte

Niech (X, T) będzie przestrzenią topologiczną. Wtedy

- X oraz $\emptyset$ są zbiorami otwartymi.
- suma (skonczona lub nie) zbiorów otwartych jest zbiorem otwartym
- przekroj skonczonej zbiorow otwartych jest zbiorem otwartym

Dowód: Wynika to wprost z definicji. Podpunkt trzeci wynika z zadania 4.

1.2.3 Definicja: Zbiór zamknięty- closed set

Niech (X, T) będzie przestrzenią topologiczną. Podzbiór S zbioru X jest **zbiorem zamkniętym** w (X, T) jeśli jego dopełnienie w X , $X \setminus S$, jest zbiorem otwartym w (X, T)

Komentarz

Czyli mówimy, że S , będące podzbiorem X , jest zbiorem zamkniętym w (X, T) jeśli jego dopełnienie w X , czyli $X \setminus S$ jest otwarte, czyli jeśli $X \setminus S \in T$

Zauważmy, że jeśli (X, T) jest przestrzenią dyskretną, wtedy każdy podzbiór X jest zbiorem zamkniętym. Jednakże w przestrzeni niedyskretnej, (X, T) , jedynymi zbiorami zamkniętymi są X oraz $\emptyset$

1.2.5 Lemat: Przestrzeń topologiczna i zbiory zamknięte

Niech (X, T) będzie przestrzenią topologiczną. Wtedy

- $\emptyset$ oraz X są zbiorami zamkniętymi
- przekroj skonczonej lub nieskonczonej liczby zbiorow zamknietych jest zbiorem zamknietym
- suma skonczonej liczby zbiorow zamknietych jest zbiorem zamknietym

Komentarz:

Mozna tu dostrzec pewna analogie pomiedzy przestrzenia topologiczna i zbiorami otwartymi

Dowód:

TODO